

Î N C H E I E R E

11 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Rodicăi Andreeva cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 12 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituit apelul declarat de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată reprezentată de avocatul Natalia Covaliov,

c o n s t a t ă :

La 02 octombrie 2019 ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov în baza mandatului seria MA nr. 1448368 din 08 august 2019, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Rodicăi Andreeva, solicitând încasarea sumei de 13.271,62 de lei cu titlu de datorie, 1.000 de lei cheltuieli de asistență juridică și 398,15 lei taxa de stat.

Prin hotărârea din 28 ianuarie 2020 a Judecătoria Edineț, sediul Ocnîța, a fost respinsă acțiunea depusă de ÎM „Incaso” SRL ca neîntemeiată.

La 06 februarie 2020, prin intermediul oficiului poștal, ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 18 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de ÎM „Incaso” SRL și s-a acordat apelantei termen până la 10 iunie 2020, ora, 16:00, pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte Curții de Apel Bălți cererea de apel în care să fie indicate esența și temeiurile, argumentul ilegalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului și dovada achitării taxei de stat în mărime de 298,60 de lei. S-a explicat apelantei că în caz dacă

nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea din 12 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de ÎM „Incaso” SRL, din motiv că în termenul acordat de instanța de apel apelanta nu a prezentat în Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți apelul motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 298,60 de lei.

La 07 august 2020, prin intermediul oficiului poștal, ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii din 12 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a indicat că la 08 iunie 2020, prin intermediul poștei electronice, a expediat în adresa Curții de Apel Bălți cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat, însă nu a primit răspuns la mesaj. La 12 iunie 2020, prin intermediul poștei electronice, a solicitat instanței de apel confirmarea recepționării mesajului din 08 iunie 2020, însă nici la această dată nu a primit răspuns.

Consideră recurenta că cererea de apel motivată, cu dovada plății a taxei de stat, depusă la 08 iunie 2020, a fost prezentată în interiorul termenului acordat de instanța de apel.

La 21 august 2020 în adresa Rodicăi Andreeva a fost expediată copia cererii de recurs depusă de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv (f.d. 100).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de-a restitui recursul ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau

moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Colegiul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond.

Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice.

Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Totodată, în conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 28 ianuarie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Ocnița, acțiunea depusă de ÎM „Incaso” SRL a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 06 februarie 2020, prin intermediul oficiului poștal, ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea integrală a hotărârii din 28 ianuarie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Ocnița, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 18 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, și s-a acordat apelantei termen până la 10 iunie 2020, ora, 16:00, pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte Curții de Apel Bălți cererea de apel în care să fie indicate esența și temeiurile, argumentul ilegalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului și dovada achitării taxei de stat în mărime de 298,60 de lei. S-a explicat apelantei că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Subsecvent, în partea motivată și dispozitivă a încheierii din 18 mai 2020, Curtea de Apel Bălți a indicat apelantei că apelul motivat și dovada achitării taxei de

stat urmează să fie prezentate și înregistrate nemijlocit la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) până la 10 iunie 2020, ora 16:00, iar la utilizarea mijloacelor de comunicare (poșta electronică, oficiul poștal) să se asigure că actul procesual va ajunge în instanța de apel cel târziu la momentul stabilit în prealabil de către instanță și nicidecum până la ora 24:00 a ultimei zile a termenului. S-a mai explicat că dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în încheierea respectivă și la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți, în termenul stabilit, nu vor fi prezentate și înregistrate apelul motivat și dovada achitării taxei de stat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate, va fi restituită.

Actele cauzei atestă că copia încheierii din 18 mai 2020 a Curții de Apel Bălți a fost expediată în adresa de ÎM „Incaso” SRL la 20 mai 2020 atât prin intermediul poștei electronice, cât și prin oficiul poștal, cu aviz recomandat (f.d. 71-73), recepționată de către ultima la 25 mai 2020, fapt ce rezultă din avizul poștal de recepție (f.d. 74).

Se reține că ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a depus cererea de apel motivată, cu anexarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 298,60 de lei, prin intermediul poștei electronice și prin intermediul oficiului poștal, la 12 iunie 2020, înregistrată la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți *la 15 iunie 2020* (f.d. 76-89).

Prin încheierea din 12 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de ÎM „Incaso” SRL reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, adică în termenul acordat de instanța de apel, apelanta nu a prezentat în Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți, apelul motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 298,60 de lei.

La 16 iunie 2020 Curtea de Apel Bălți, prin intermediul oficiului poștal, a expediat în adresa ÎM „Incaso” SRL copia încheierii din 12 iunie 2020, care a fost *recepționată de către ultima la 25 iunie 2020* (f.d. 89a-90).

Însă, la 07 august 2020, peste 43 de zile, ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii din 12 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei spre rejudecare.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a declarat recurs împotriva încheierii din 12 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, cu încălcarea evidentă a termenului imperativ de 15 zile de la comunicarea încheierii contestate, prevăzut expres la art. 425 din Codul de procedură civilă, or, termenul-limită de declarare a recursului *a expirat la 10 iulie 2020 inclusiv*.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

La caz, se reține că ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, în cererea de recurs nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, cu indicarea motivelor și anexarea probelor concludente ce justifică omiterea acestuia, referindu-se doar asupra termenului de depunere a cererii de apel motivate.

Astfel, ținând cont de faptul că prezentul recurs a fost declarat la 07 august 2020, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzută la art. 425 din Codul de procedură civilă, fără indicarea în sensul art. 116 din Codul de procedură civilă a vreunui motiv justificativ de repunere în termen a recursului și în lipsa probelor concludente în vederea argumentării omiterii termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, urmează a fi restituit ca fiind depus în afara termenului legal.

Colegiul reține că respectarea de către părți a termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 425 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei, hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă, în lipsa

cererii de repunere în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de către ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, împotriva încheierii din 12 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic